

נשק המיעוט: מצור. מרכז כל האינטליגנציה המדינית באיראן — המג'ליס, בית הנבחרים בן 136 הצירים. תמונה זו צולמה לפני קרוב לארבעה חודשים. מאז לא נתכנס המג'ליס מחמת הימנעות אנשי מוסאדק — המהווים בו מעוט — והמצור שהוטל עליו למנוע את כניסת אנשי האופוזיציה. עתה יחולל המצור: למוסאדק יש רוב.

לעומת פואד באשא אשר, למרות כל אנוכיותו, הנו קרוב ביותר לרעיונות הדמוקרטיה ואשר עלול לגבש סביבו את הגורמים המתקדמים של מצרים, שואף מור"סדה לעמוד באחד הימים בראש המוסלמים הצעירים ובריוני אחמד חוסיין**, שנאסר השבוע בעוון פגיעה בכבוד המלך.

אין כל בטחון. על אף הרחקת הוופד מן השלטון לא חדל להיות הגורם המכריע בזירה המצרית. אין כל ספק כי האנגלים יבכרו וייתורו רציניים במשא ומתן עם הוופד על הישגים נוחים במשא ומתן עם פארוק, הנהנה מתמיכת הסטייט דיפרטמנט האמריקאי. כי ידוע היטב לאנגלים שכל סידור אשר ייעשה עם הילאלי באשא יבוטל עלי ידי העם המצרי אשר אמונתו נתונה לוופד בלבד, ואשר יסרב להכיר בכל חוזה שאין חתימת אל-נחאס עליו.

בפני כוח זה של הוופד אין ספק כי פארוק יהסס. כי למרות שהוופד עלול לחשוב פעמיים לפני הכרותו על מהפכה וריפובליקה אין כל בטחון כי יעצור ידו של מתנקש בהיי המלך.

הק המחר: עזובה. אלפי ילדים עזובים שקיבלו טיפול ממשלתי במוסדות מיוחדים התפזרו לכל קצוות איראן מאז נאלצה הממשלה לסגור מוסדות אלה מחוסר תקציב. אולם אין איש מתחרש על גורלם: הם חלק ממחיר מדיניותו של מוסאדק למאבק באנגלים. והרי אינם, בסופו של דבר, אלא ילדים עזובים.

מלבד זאת הוא סומך על אחד הגורמים החזקים ביותר במצרים: יידידתו הטובה, זווזו אל-נחאס. **אמונה נצחית.** מלחמתו במשמרת הזקנה הביאה לפואד נצחון מוחלט. הוא הצליח לשכנע את נחאס להדיח מן המפלגה את מקרם עבד באשא, קופטי שהפך לאיש החזק ביותר בוואפד, הגיע לתפקיד החשוב ביותר של בזכיר כללי של המפלגה והיה יועצו הנאמן ביותר של נחאס.

כאשר הודח (בשנת 1945), חיפש עבד באשא נקמה, הוציא לאור את הספר השחור המפורסם אשר בו גינה את השחיתות שהוכנסה למנגנון הוואפד והמשלה עלי ידי יושפחת הגברת נחאס, ובראש וראשונה עלי ידי סרג אל-דין.

בספר זה האשים עבד את מנהיגי הוואפד בצבירת הון עצום על חשבון המדינה, בין השאר האשים את סרג אל-דין במתן רשיונות יצוא סוכר לאנשי משפחתו בכמויות שגרמו למחסור חמור במצרך זה. אולם כאשר קרא פואד את הספר היתה תגובתו אופינית: "האומה מעולם לא תאמין להאשמות של נוצרי! אמונתו בוואפד היא נצחית!"

ובזאת צדק.

בפחות מעשר שנים הגשים פו'ד באשא את חלומו: להיות אדון מפלגתו. למעשה אין נחאס באשא אלא בובה בידו; זקן (76), חולה ועייף, סומך יורשו של זגלול לחלוטין על פואד סרג אל-דין עד כי דבריו הפכו חוק בקרב המפלגה.

בן השייך. מעברה השני של המחציה ניצבים היום מול שליס הוואפד: המלך פארוק, ולידו חאפו עפיי באשא, ראש הלש"כ המלכותי שהיה שגריר מצ'רים בלונדון, והשונא שונא עיר'רת כל הקשור עם הוואפד. אולם האיש הקובע במחנה המלך הוא למעשה אחמד מורסדה אל-מרא'גי, מי שתפס את מקומו של פואד סרג אל-דין כשר הפנים בממשלתו של נגיב אל-הילאלי. מורסדה הוא בנו של שייך מוסטפה אל-מראג'י המנוח, מי שהיה ראש האוניברסיטה הדתית אל-אזהר ואשר בזמנו היה בעל השפעה כה גדול שכונה: שייך רספוטין*.

בין שניים אלה — ידידה של זווזו ובנו של שייך רספוטין — מתנהלת המלחמה על השלטון במצרים.

* נזיר רוסי בעל השפעה בלתי מוגבלת על אלכסנדרה פיאודורובנה, אשת ניקוליי, הצאר הרוסי האחרון, שהורעל, נורה והולך לנהר ע"י משנאיו.

** אחמד חוסיין היה מפקד החולצות הירוקות, ארגון פא'שיסטי שנלחם בורים וביהודים, שיגר יחידות לוחמים לחזית ה'נגב עם פרוץ מלחמת 1948. הוא פגש בהזדמנויות רבות את היס'לר ומוטוליני, אולם לאחר מלח'מת העולם השנייה הכריז על עצמו כסוציאליסט, הצליח לא'סוף סביבו כמה אלפי צעירים שנלטו חלק גדול מאדווענות השבת השחורה של קהיר. לפני מלחמת העצמאות נפגש, בכל זאת, עם יהודים בארצות-הברית שקיוו לשיתוף פעולה מצדו.

שיהיו מסוגלים להוציאו בעצמם ולהפיק את כל התועלת לבדם, הוא הכריז. "הם יכירו לי טובה!"

אולם קיימים גורמים להם אין הדורות האיראניים הבאים בעלי חשיבות כה רבה. מעצמות המערב מעוניינות בנפט האיראני עתה — או לכל הפחות מעוניינות להבטיח כי לא יפול לידי הרוסים. וזהו הקלף החזק של מוסאדק נגד המערב — סכנת פלישה סובייטית אשר מוסאדק נתן להבין כי יבכרה על שוב האנגלים.

ועל קלף זה סומך מוסאדק שיוכל להמשיך בשלטון, לנהוג כלפי ארצו כנהוג אב טוב-לב, אך עיקש, כלפי בניו. ואילו העובדה כי עם 17 מיליון נפשות קשה לנהוג כעם משפחה קטנה, ובסופו של דבר חייבות שאיפות המיליונים לפוצץ את המסגרת הפטריארכאלית, אינה כלל חשובה בעיניו. רק הוא, מוסאדק, יודע מה טוב לאיראן ורק הוא יחליט מה עליה לעשות. כך לפחות החליט מוסאדק.

מצרים

חפש את האשה!

מעצר הבית שהוטל השבוע על פואד סרג אל-דין באשא, שר הפנים בממשלת נחאס לשעבר, אינו סתם מאורע אלא תמרור העלול להפוך נקודת המפנה לא רק של ענייני מצרים כי אם גם בסבך המרחבי. על המתרחש מאחורי המסך המצרי ואשר הביא להתפתחויות האחרונות מוסר צבי שש, סופר העולם הזה:

לפני 18 שנה נשא מוסטפה אל נחאס באשא, שכבר אז הספיק להיות ראש ממשלה, לאשה עלמה עגלגלה וחייכנית בשם יונאב אשר היתה ידועה בפי חברה כזווז. איחוד זה לא הוליד שום ילד, הוא הוליד לעומת זאת כוכב בשמי המדיניות המצרית. פואד סרג אל-דין, פואד, בניגוד למה שנכתב

ראה וניצח

וסאדק. המנ' ת את הפת'ל מעול הזר'ם, אנג'לים אחת פט של איראן וכך מצ'יד'ים האיראנים את הא' ריה הברי'ט' לאחר התנגשותו עם מוסאדק. שלילת הנפט הא'י-ראני המ'טה טל'יו רזון ואילו ג'י-רושו המחפ'יד ז'כה אותו בצלקות

ותונות הישראלית, אינו אחיה של מרת נחאס אלא ידידה הטוב, במין רות אשר איז מושגי האתיקה המשפחתית במצרים רואים בעין יפה, ידות שהפכה מרכז הרכילות של החברה המצרית.

"אני לא פוחד!" כאשר, כעבור זמן קצר אחר נשואיו, הרכיב אל' ואס ממשלה חדשה, נתמנה פואד סרג אל-דין כשר החקלאות, הודות להשפעת ברת יונאב. בלעדי השפעה זו אין כל ספק כי פואד לא היה מגיע לשלבי צדיניות הגבוהה במהירות כה רבה. באותה תקופה לא הכירו כמעט איש בין אנשי המפלגה וכל שכן מנהיגי המפלגה.

זוכרני היטב כי כאשר נתמנה פואד לשר השתמשו רוב עותני מצרים יזכרה הצרפתית הידועה: שרשה לה פאס (חפש את האשה!).

כעורך-משנה של עתון הוופד בשפה הצרפתית, להפאסר, וכמנהל יחסי יבור של מפלגה זו היה עלי לפגוש את הכוכב החדש. פגישתנו הראשונה קיימה בבית אל-אומה, ביתה של אלמנת סעד זגלול באשא, מיסד הוואפד, ויתה דמות אגדית במצרים.

מוצק, בוטח בעצמו, בקול נמוך ורך, שח לי סרג אל-דין: עתונך הוא זו השופרות החשובים ביותר של המפלגה. ידוע לי כי מדינאים זרים ראים אותו על מנת לגלות בו את הנעשה מאחורי מסך המפלגה, כדי בין את מדיניותה. לכן אשוחח אתך בכנות:

"היום הריני חדש ושר ממדרגה שנייה בלבד. אבל אני צעיר, שאפתני ונא את האנגלים. שלושה גורמים אלה יעזרו לי בעליית לשורה הראשונה המפלגה. אני יודע כי לפני מלחמה אכזרית במשמרת הזקנה. אני לא חד! אולם בה עד חרמה כי עבר זמנה. שים לב, לפניך עומד אדונה יחיד של הוופד ולכן גם של ארץ זו."

הדבר נשמע כמתרברב וחסר כל צניעות. ואכן, נכון הוא, כי רחוק פואד ג אל-דין מלהיות איש צנוע, הוא מאמין בכוכבו ואינו נבהל ממכשולים.